

Status van Baltische Mantelmeeuw in Nederland

W (Ted) Hoogendoorn & Peter van Scheepen

De status van Baltische Mantelmeeuw *Larus fuscus* (hierna *fuscus*) in Nederland is onduidelijk. (Tot voor kort werden de taxa *fuscus* en *graellsii* beschouwd als ondersoorten van 'kleine mantelmeeuw' sensu lato, maar worden nu beschouwd als twee soorten; *graellsii* en *intermedius* zijn samengevoegd; cf Sangster et al 1998). In de *Avifauna van Nederland* (Kist et al 1970) is over dit taxon vermeld: 'Doortrekker in zeer klein aantal langs de kust en mogelijke wintergast. Van deze subspecies bestaan uit Nederland geen bewijsexemplaren; wel zijn daarentegen enkele ringmeldingen gepubliceerd.' In de *Atlas van de Nederlandse vogels* (SOVON 1987) wordt betreffende het voorkomen van *fuscus* volstaan met de opmerking 'worden slechts zelden bij ons gezien'. Van den Berg & Bosman (1996) vermelden *fuscus* als beoordeeltaxon in de statuscategorie zeer zeldzaam (1-5 gevallen). Van IJzendoorn et al (1996) namen het taxon op in een tabel van beoordeelsoorten en -ondersoorten waarvan gevallen van voor 1980 niet werden herzien. Zij gaven niet aan of herziening in een later stadium alsnog zou plaatsvinden. Omdat voor de overgrote meerderheid van de in de bewuste tabel vermelde taxa het voorkomen in Nederland aan geen enkele twijfel onderhevig is, kan hierdoor de indruk postvatten dat het voorkomen van *fuscus* in Nederland vaststaat. Hoewel in de hierboven genoemde publicaties de status van *fuscus* op verschillende manieren tot uiting komt, is toch het beeld gevestigd dat plaatsing van dit taxon op de Nederlandse avifaunistische lijst gerechtvaardigd is.

In dit artikel wordt door middel van een feitenanalyse gepoogd vast te stellen of *fuscus* al dan niet terecht op de Nederlandse avifaunistische lijst is geplaatst. In de eerste plaats is er het simpele feit dat door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) tot en met 1997 geen veldwaarnemingen of vondsten van *fuscus* zijn aanvaard (Jan van der Laan pers meded). Rechtvaardiging voor plaatsing op de Nederlandse lijst zou dus ontleend moeten zijn aan ringmeldingen. Tot dusverre zijn echter geen ringmeldingen van als nestjong van 'kleine man-

telmeeuw' geregistreerde vogels die in het broedgebied van *fuscus* zijn geringd door de CDNA beoordeeld.

In verband met de beoogde analyse volgt hier allereerst een beknopt overzicht van de verspreiding van *fuscus*. Het broedgebied strekt zich uit van de oostelijke kustgebieden van Zweden en (mogelijk) de Deense Oostzee-eilanden Bornholm en Christiansø via Finland en het noorden van Estland tot in Noordwest-Rusland – in de regio Leningrad en in de autonome republiek Karelië tot het zuiden van de Witte Zee. De populaties 'kleine mantelmeeuwen' van Midden- en Noord-Noorwegen ten noorden van Trondheim, Sør-Trøndelag, behoren ook tot *fuscus*. De najaarstrek vindt hoofdzakelijk in zuidoostelijke richting plaats en de belangrijkste overwinteringsgebieden liggen rond de Rode Zee en in het binnenland van Oost-Afrika (Barth 1975, Glutz von Blotzheim & Bauer 1982, Cramp & Simmons 1983, Kilpi & Saurola 1984, Røv 1986, Bevanger & Thingstad 1990, Judin & Firsova 1990, Filchagov et al 1992).

Diverse auteurs hebben in enigerlei vorm een overzicht samengesteld van de Nederlandse terugmeldingen van in het buitenland geringde *fuscus* en deze terugmeldingen al dan niet commentarieerd. Voous (1963) vermeldde in een tabel enkele gegevens omtrent de tot dan uit de literatuur bekende drie gevallen en sprak zijn twijfel uit of het wel om *fuscus* ging. Dit in de eerste plaats in verband met het risico van onjuiste determinatie door de ringers van de nestjongen in gemengde kolonies met Zilvermeeuw *L. argentatus*. Bovendien waren deze vogels ten tijde van de melding minder dan een jaar oud en daarom alleen door experts te onderscheiden van Zilvermeeuwen. Zijn twijfel werd verder gevoed door de omstandigheid dat de vogels in december en januari waren teruggemeld, terwijl naar zijn mening verwacht zou kunnen worden dat ze dan in Zuidwest-Azië of Noordoost- of Centraal-Afrika zouden verblijven. Inderdaad wordt door een ervaren Finse ringer van *fuscus* en Zilvermeeuw beaamd dat uit ringmeldingen van adulte vogels blijkt dat sommige

h

nestjongen bij het ringen verkeerd zijn gedetermineerd, ook door hemzelf (Risto Juvaste pers meded). Over het onderscheid tussen eerstejaars *fuscus* en Zilvermeeuw is weliswaar veel gepubliceerd (onder anderen Grant 1986, Hario 1986, Nikander 1996) maar het blijft een lastig probleem. De Heer (1981) deed geen expliciete uitspraak over de aanvaardbaarheid van de vijf tot en met 1978 uit de literatuur en uit gegevens van de Nederlandse Ringcentrale (Vogeltrekstation) te Heteren, Gelderland, bekend geworden ringmeldingen. Hij volstond met te vermelden dat de betreffende vogels als nestjong waren geringd in Zuidwest-Finland en Zuidoost-Zweden. De strekking van zijn beschouwing is zodanig dat niet blijkt dat het voorkomen van *fuscus* in Nederland aan twijfel onderhevig is. Glutz von Blotzheim & Bauer (1982) geven een opsomming van de vinddata en -plaatsen van deze vijf ringmeldingen. Cramp & Simmons (1983) noemen alleen een 'uitzonderlijke' Nederlandse ringmelding uit augustus, daarmee impliciet de andere ringmeldingen een status toekennend volgens een te verwachten patroon. Speek & Speek (1984) tekenen de ringplaatsen van de vier toen bij de Nederlandse Ringcentrale bekende ringmeldingen op een kaart in, zonder verder commentaar. Geen van deze auteurs heeft gemeld de originele ringers- en vindersdocumentatie te hebben geraadpleegd.

Aangezien, zoals terecht door Voous (1963) onderkend, bij het ring- en terugmeldingsproces net zo goed fouten kunnen worden gemaakt als bij de determinatie in het veld, is het van belang om te onderzoeken of dit taxon terecht in overzichten van de Nederlandse avifauna is opgenomen.

Materiaal en methode

Analyse van het door de Nederlandse Ringcentrale verstrekte gegevensbestand betreffende Nederlandse ringmeldingen van 'kleine mantelmeeuwen' wijst uit dat vijf gevallen betrekking hebben op vogels die als nestjongen van 'kleine mantelmeeuw' zijn geregistreerd en in het broedgebied van *fuscus* zijn geringd. Dit betreft vier Finse vogels en één Zweedse. Daarnaast is uit de literatuur nog een ouder soortgelijk Zweeds geval bekend van een Nederlandse ringmelding (Jägerskiöld 1931, 1937). De twee Zweedse ringplaatsen liggen op eilanden in de Oostzee. Alle andere in dit gegevensbestand opgenomen Zweedse ringplaatsen liggen in het noordelijke deel van het westelijke kustgebied, ver buiten het broedgebied van *fuscus*. Evenzo de Noorse

vogels, waarvan de meest noordelijke c 200 km ten zuidwesten van Trondheim is geringd. Het gegevensbestand bevat geen gevallen uit Estland of Rusland. Van de Finse en Zweedse ringcentrales ontvingen wij de complete documentatie betreffende de tot en met februari 1997 bij hen geregistreerde 'kleine mantelmeeuwen' die als nestjong in het broedgebied van *fuscus* zijn geringd en uit Nederland zijn teruggemeld. Dit bracht een vijfde ringmelding van een Fins geval aan het licht. De Finse ringplaatsen liggen op eilanden in de Finse Golf, de Oostzee en de Botnische Golf. Beide ringcentrales melden de mogelijkheid dat, voorzover dat niet uit de ringersdocumentatie blijkt, in de betreffende kolonies zowel *fuscus* als Zilvermeeuw hebben gebroed. De Deense ringcentrale verstrekte gegevens betreffende de tot en met oktober 1997 bij hen geregistreerde 'kleine mantelmeeuwen' die in Denemarken of de Faerøer als nestjong zijn geringd en uit Nederland zijn teruggemeld. Geen van deze vogels is afkomstig uit de populaties van Bornholm en Christiansø, die volgens Salomonsen (1963), Dybbro (1978), Møller (1978), Glutz von Blotzheim & Bauer (1982), Cramp & Simmons (1983) en de tot op heden heersende opvattingen in Denemarken (Klaus Malling Olsen in litt) tot *fuscus* behoren. 20 van de uit Nederland teruggemelde vogels zijn geringd op het Kattegat-eiland Anholt, waar volgens Møller (1978) in 1973 9% van de populatie 'kleine mantelmeeuwen' tot *fuscus* behoort, zonder dat duidelijk wordt waarop dit is gebaseerd. Daarentegen concludeerde Barth (1966, 1975) na uitvoerig biometrisch onderzoek dat alle Deense populaties tot '*intermedius*' behoren. Navraag bij de Estlandse, Noorse en Russische ringcentrales leverde geen verdere ringmeldingen op.

In tabel 1 zijn gegevens omtrent deze zeven vermeende ringmeldingen van *fuscus* in Nederland vermeld.

Discussie

In geen van de zeven gevallen blijkt uit de beschikbare gegevens dat de betreffende vogel bewaard is gebleven. Bij de gevallen 2 en 6 is door het ontbreken van de ringen geen enkele controle door de Finse ringcentrale mogelijk geweest, zodat deze alleen al om die reden moeten afvallen. Omdat daarnaast in verband met het sympatrische voorkomen van *fuscus*, Zilvermeeuw en Stormmeeuw *L canus* in zowel de Finse als de Oost-Zweedse kustgebieden (SOF 1978, Hyytiä et al 1983) niet onomstotelijk vaststaat dat de geringde vogels *fuscus* waren, zou

Status van Baltische Mantelmeeuw in Nederland

TABEL 1 Vermeende Baltische Mantelmeeuwen *Larus fuscus* (hierna *fuscus*) geringd als nestjong in Finland en Zweden waarvan tot en met februari 1997 ringen zijn teruggemeld in Nederland / Alleged Baltic Gulls *Larus fuscus* (hereafter *fuscus*) ringed as nestlings in Finland and Sweden of which ring recoveries have been reported from the Netherlands up to and including February 1997

#	ringcentrale/ ringnummer	ringplaats coördinaten ¹	ringdatum ¹	vinddatum ¹	vindplaats	literatuur
1	Stockholm 12672D	Falholm, Gotland Zweden 57:55N 18:57O	1 jul 1930	28 dec 1930	Watergang, Noord-Holland	Jägerskiöld (1931)
2	Helsinki H5578	Ekenäs, Uusimaa Finland 59:50N 23:15O ²	26 jun 1936	3 dec 1936	Schildwolde, Groningen	Välikangas & Hytönen (1938-39)
3	Stockholm B3855	Blidö, Stockholm Zweden 59:35N 18:56O	9 jul 1941	21 jan 1942	Breskens, Zeeland	ten Kate & Taapken (1955)
4	Helsinki H67638	Pargas, Turku-Pori Finland 60:08N 22:15O ²	23 jun 1966	aug 1967	Brielle, Zuid-Holland ³	Stén (1969)
5	Helsinki C87741	Nagu, Turku-Pori Finland 60:03N 22:05O	27 jun 1970	10 apr 1976	Akkrum, Friesland ³	Glutz von Blotz- heim & Bauer (1982)
6	Helsinki HT010144	Porvoo, Uusimaa Finland 60:11N 25:47O	10 jul 1973	dec 1992	Muiden, Noord-Holland	-
7	Helsinki HT035316	Nykarleby, Vaasa Finland 63:23N 22:15O	3 jul 1976	mei 1978	Ameland, Friesland	-

#1 ringer meldt ter plaatse *fuscus*- en Stormmeeuw *L. canus*-nestjongen te hebben geringd; door vinder gemeld als 'Kap- of mantelmeeuw'

#2 ringer meldt in lokale archipel *fuscus* en Zilvermeeuw *L. argentatus*-nestjongen te hebben geringd en is niet zeker of determinatie als Zilvermeeuw van enkele ter plaatse door hem geringde nestjongen correct is; bij Finse ringcentrale is geen brief van vinder aanwezig; niet bekend of ring is ingestuurd

#3 ringer meldt ter plaatse alleen drie *fuscus*-nestjongen te hebben geringd; door vinder gemeld als 'zeemeeuw'

#4 ringer meldt in lokale archipel *fuscus*- en Zilvermeeuw-nestjongen te hebben geringd; Finse ringcentrale meldt dat ringer fouten heeft gemaakt bij determinatie van *fuscus*- en Zilvermeeuw-nestjongen; vogel is gevonden in fuik; door vinder gemeld als 'vermoedelijke eendensoort' *Anas*

#5 ringer meldt ter plaatse *fuscus*- en Stormmeeuw-nestjongen te hebben geringd; door vinder is vogel, die was 'aangevreten door roofwild', gemeld als 'vermoedelijk Kokmeeuw' *L. ridibundus*

#6 ringer meldt ter plaatse alleen 15 *fuscus*-nestjongen te hebben geringd; ring is niet ingestuurd naar Finse of Nederlandse ringcentrale; vogel is geschoten en niet door melder als enige soort gemeld; Finse ringcentrale suggereert dat vogel Brilduiker *Bucephala clangula* is geweest met ring uit HX-serie (niet HT-serie)

#7 ringer meldt in lokale archipel *fuscus*- en Zilvermeeuw-nestjongen te hebben geringd; door vinder gemeld als 'zeemeeuw'

¹ gegevens overeenkomstig opgave van Finse en Zweedse ringcentrales; diverse gepubliceerde gegevens wijken hiervan af

² overeenkomstig vermelde literatuur

³ vindplaatsen onderling verwisseld in Glutz von Blotzheim & Bauer (1982)

uit de vindersdocumentatie moeten blijken of er aanvaardbare gevallen zijn. In geen enkel geval is een beschrijving van de gevonden vogel voorhanden, noch is de juiste soortnaam genoemd. Dientengevolge kan worden vastgesteld dat geen van de zeven gevallen voor aanvaarding in aanmerking komt. De taxonomische status van de populatie 'kleine mantelmeeuwen' van het Deense eiland Anholt is onduidelijk. Daarom kunnen ook de aldaar geringde vogels die uit Nederland zijn teruggemeld niet als *fuscus* worden aanvaard.

Aangezien verder geen aanvaarde gevallen bekend zijn, komen wij tot de conclusie dat *fuscus* tot en met 1997 ten onrechte op de Nederlandse avifaunistische lijst stond.

Het is op dit moment niet mogelijk de status van *fuscus* in Nederland te vergelijken met die in de ons omringende landen, omdat de problematiek aldaar in belangrijke mate identiek is aan die in Nederland. Momenteel worden analyses uitgevoerd omtrent de status van *fuscus* in Duitsland en Groot-Brittannië (Buckingham 1998; Pete Combridge in litt, Axel Müller in litt).

Dankzegging

Wij danken Jarmo Ruoho en Bengt-Olov Stolt voor het beschikbaar stellen van gedetailleerde gegevens uit de archieven van de Finse en Zweedse ringcentrales en voor de door hen verstrekte additionele informatie. Eva Kastepöld, Irina Kharitonova, Klaus Malling Olsen, Kjeld Pedersen en Olav Runde verstrekten gegevens uit Denemarken, Estland, Noorwegen en Rusland. Risto Juvaste verschaftte inzicht in de gang van zaken met betrekking tot het ringen van grote meeuwen in Finland. Gerrit Speek en Rinse Wassenaar verstrekten gegevens uit het archief van de Nederlandse Ringcentrale, deels via Jan van der Laan (CDNA) en Arnoud van den Berg. Laatstgenoemde toonde zich zeer betrokken bij het onderwerp '*fuscus*' en wij zeggen hem dank voor zijn initiatief, stimulans en adviezen.

Summary

STATUS OF BALTIC GULL IN THE NETHERLANDS The status of Baltic Gull *Larus fuscus* (hereafter *fuscus*) in the Netherlands has long been unclear. (Until recently, the taxa *fuscus* and *graellsii* were considered subspecies of Lesser Black-backed Gull *sensu lato* but they are now considered separate species; *intermedius* has been lumped with *graellsii*; cf Sangster et al 1998). Accounts as presented in the latest edition of the Dutch avifaunal list (Kist et al 1970) and subsequent comprehensive publications dealing with species and subspecies occurring in the Netherlands, including the revision of

the Dutch avifaunal list (van IJzendoorn et al 1996), are summarized. Through these, the impression was created that *fuscus* has been placed on the Dutch list on the basis of ring recoveries. Up to and including 1997, there are no accepted field records and no authenticated specimens. It turned out that nobody appeared to have consulted the original ringing and recovery documentation and that the presence of *fuscus* on the Dutch list may not be justified.

Analysis of data supplied by the Dutch, Finnish and Swedish ringing offices and the literature provided a total of seven ring recoveries of alleged *fuscus* in the Netherlands (table 1). Five of these were ringed in coastal Finland and two in coastal eastern Sweden. There were no Dutch ring recoveries of Danish (from the islands Bornholm and Christiansø in the Baltic Sea), Estonian, Norwegian (north of Trondheim) or Russian *fuscus*.

From the analysis, it appeared that none of the recovered birds had been preserved. Because of the risk of incorrect identification by ringers of chicks in mixed colonies of *fuscus* and Herring Gull *L. argentatus* – *fuscus* and Herring Gull being sympatric in these areas – and misidentifications by finders of ringed birds, particularly immatures, the ring recoveries had to be assessed carefully prior to acceptance as valid records. However, the original documentation of the recoveries neither included a description of the birds nor in any case the proper species name. In two cases, any control was impossible because the rings were lacking at the Finnish ringing office. One of these pertained to an adult bird (table 1, record 6). The other adult was reported as a 'possible Black-headed Gull' *L. ridibundus* (table 1, record 5).

We conclude that none of the ring recoveries met the standards for acceptance as a valid record and that the presence of *fuscus* on the Dutch list up to and including 1997 is, indeed, not justified.

For the time being, it will not be possible to compare the status of *fuscus* in the Netherlands with that in the neighbouring countries, where the problems are similar to those in the Netherlands. At present, analyses of the status of *fuscus* in Britain and Germany are being carried out (Buckingham 1998; Pete Combridge in litt, Axel Müller in litt).

Verwijzingen

- Barth, E K 1966. Mantle colour as a taxonomic feature in *Larus argentatus* and *Larus fuscus*. *Nytt Mag Zool* 13: 56-82.
- Barth, E K 1975. Taxonomy of *Larus argentatus* and *Larus fuscus* in north-western Europe. *Ornis Scand* 6: 49-63.
- van den Berg, A B & Bosman, C A W 1996. Lijst van Nederlandse vogels. Vijfde editie. Santpoort-Zuid.
- Bevanger, K & Thingstad, P G 1990. Decrease in some Central Norwegian populations of the northern subspecies of the Lesser Black-backed Gull (*Larus fuscus fuscus*) and its possible causes. *Fauna norv Ser C, Cinclus* 13: 19-32.
- Buckingham, D L 1998. Variation and occurrence of

- intermedius* Lesser Black-backed Gulls in southern England. Br Birds 91: 60-62.
- Cramp, S & Simmons, K E L (redactie) 1983. The birds of the Western Palearctic 3. Oxford.
- Dybbro, T 1978. Oversigt over Danmarks fugle 1978. Copenhagen.
- Filchagov, A V, Bianki, V V, Cherenkov, A E & Semashko, V Y 1992. [Relations between Lesser Black-backed Gull, *Larus fuscus* and West-Siberian Gull, *L. heuglini*, in the contact zone.] Zool Zh 71 (10): 148-152. [In Russisch.]
- Glutz von Blotzheim, U N & Bauer, K M 1982. Handbuch der Vögel Mitteleuropas 8/1. Wiesbaden.
- Grant, P J 1986. Gulls: a guide to identification. Tweede editie. Calton.
- Hario, M 1986. Itämeren lokkilinnut. Helsinki.
- de Heer, P 1981. Over status van Baltische Kleine Mantelmeeuw in Nederland. Dutch Birding 3: 55.
- Hyytiä, K, Kellomäki, E & Koistinen, J 1983. Suomen lintuAtlas. Helsinki.
- van IJzendoorn, E J, van der Laan, J & CDNA 1996. Herziening Nederlandse avifaunistische lijst 1800-1979: tweede fase. Dutch Birding 18: 157-202.
- Jägerskiöld, L A 1931. Berättelse rörande Naturhistoriska museets zoologiska avdelning, år 1930. In: Jägerskiöld, L A (redactie), Göteborgs Museums Årstryck 1931, Göteborg, pp 15-40.
- Jägerskiöld, L A 1937. Om nordiska sillmåsars (*Larus fuscus* L.) flyttning. Acta Soc Fauna Flora Fenn 60: 190-208.
- Judin, K A & Firsova, L V 1990. *Larus fuscus*, Heringsmöwe. In: Il'ichev, V D & Flint, V E (redactie), Handbuch der Vögel der Sowjetunion 6/1, Wittenberg Lutherstadt, pp 105-111.
- ten Kate, C G B & Taapken, J 1955. Terugvondsten van in het buitenland geringde vogels, 27. Limosa 28: 30-44.
- Kilpi, M & Saurola, P 1984. Migration and wintering strategies of juvenile and adult *Larus marinus*, *L. argentatus* and *L. fuscus* from Finland. Ornis Fenn 61: 1-8.
- Kist, J, Tekke, M J & Voous, K H (redactie) 1970. Avifauna van Nederland. Tweede druk. Leiden.
- Møller, A P 1978. Mågernes *Larinae* yngleudbredelse, bestandsstørrelse og -ændringer i Danmark, med supplerende oplysninger om forholdene i det øvrige Europa. Dansk Ornitol Foren Tidsskr 72: 15-39.
- Nikander, P J 1996. Nuoret isot lokit. Alula 2 (1): 8-15.
- Røv, N 1986. Bestandsforhold hos sildemåke *Larus fuscus* i Norge med hovedvekt på *L. f. fuscus*. Vår Fuglefauna 9: 79-84.
- Salomonsen, F 1963. Systematisk oversigt over Nordens fugle. Copenhagen.
- Sangster, G, Hazevoet, C J, van den Berg, A B & Rose-laar, C S 1998. Dutch avifaunal list: species concepts, taxonomic instability, and taxonomic changes in 1998. Dutch Birding 20: 22-32.
- SOF 1978. Sveriges fåglar. Stockholm.
- SOVON 1987. Atlas van de Nederlandse Vogels. Arnhem.
- Speek, B J & Speek, G 1984. Thieme's vogeltrekAtlas. Zutphen.
- Stén, I 1969. Die Vogelberingung in Finnland im Jahre 1967. Mem Soc Fauna Flora Fenn 45: 63-154.
- Välikangas, I & Hytönen, O 1938-1939. Die Vogelberingung in Finnland im Jahre 1936. Mem Soc Fauna Flora Fenn 14: 70-107.
- Voous, K H 1963. Geographic variation of *Larus fuscus* in northwestern Europe. Ardea 51: 16-24.

W (Ted) Hoogendoorn, Notengaard 32, 3941 LW Doorn, Nederland
Peter van Scheepen, Karolingersweg 96, 3962 AK Wijk bij Duurstede, Nederland
(petervanscheepen@wxs.nl)

NASCHRIFT De in dit artikel beschreven ringmeldingen en de argumentaties om deze niet als aanvaardbaar te beschouwen zijn voorgelegd aan de CDNA, teneinde een formele uitspraak te krijgen over de status van deze 'gevallen'. In het eerstvolgende CDNA-jaarsverslag zullen de resultaten van deze (her-)beoordeling officieel worden gepubliceerd. Sinds enige jaren geniet *fuscus* een toegenomen belangstelling van vogelaars en zijn enkele veldwaarnemingen aan de CDNA voorgelegd. Zeer onlangs is één van deze waarnemingen door de CDNA aanvaard, waardoor de soort een rechtmatige plaats op de Nederlandse avifaunistische lijst heeft verkregen; het betrof een adulte vogel die op 18 oktober 1992 door Rik Winters werd gefotografeerd op Schiermonnikoog, Friesland (Max Berlijn pers meded).
W (TED) HOOGENDOORN & PETER VAN SCHEEPEN

EPILOGUE The ring recoveries described in this article and the arguments to consider these reports as unacceptable have been submitted to the Dutch rarities committee (CDNA), in order to get a formal decision on the status of these reports. In the forthcoming annual report of the CDNA, the results of this 'revision', will be published. Since several years, birders have increasingly paid attention to *fuscus* and some field observations have been submitted to the CDNA. Very recently, one of these has been accepted, giving the species a legitimate place on the Dutch avifaunal list. It concerned an adult photographed on Schiermonnikoog, Friesland, on 18 October 1992 (Max Berlijn pers comm).
W (TED) HOOGENDOORN & PETER VAN SCHEEPEN